

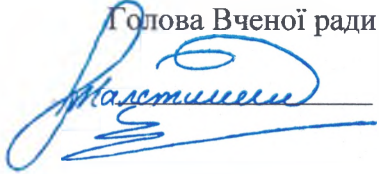
УХВАЛЕНО

Рішення Вченої ради
Вінницького національного
аграрного університету

«29» березня 2024 р.

Протокол № 9

Голова Вченої ради

Григорій КАЛІЕТНИК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Вінницького національного
аграрного університету

 Віктор МАЗУР

«29» березня 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ У
ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Вінницькому національному аграрному університеті (далі – Положення) розроблене відповідно до ст.32 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, де зазначено, що заклади вищої освіти зобов'язані вживати заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах наукових, науково-педагогічних, педагогічних, інших працівників і здобувачів вищої освіти та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, а також відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 р. № 2811 - IX, інших нормативних документів та Статуту Вінницького національного аграрного університету.

1.2. Положення розроблене з метою запобігання, поширення та виявлення академічного плагіату в наукових роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх рівнів вищої освіти та форм навчання, аспірантів, докторантів; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. Основні терміни та поняття

У цьому Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

2.1. *Академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

2.2. *Автор* – фізична особа, яка своєю творчою діяльністю створила твір.

2.3. *Здобувачі вищої освіти* – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

2.4. *Твір* – оригінальне інтелектуальне творіння автора (співавторів) у сфері науки, літератури, мистецтва тощо, виражене в об'єктивній формі.

2.5. *Оприлюднення (розкриття публіці)* – будь-яка дія, що вперше робить твір чи об'єкт суміжних прав доступним для необмеженого кола осіб.

2.6. *Плагіат* – це опублікування твору або його частини у незмінному або видозміненому вигляді, включаючи опублікування перекладу іншомовного твору або його частини, під іменем особи, яка не є автором цього твору.

2.7. *Цитата* – фрагмент (уривок) з правомірно оприлюдненого твору, записаного виконання, правомірно оприлюдненої фонограми або відеограми, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора та/або виконавця, виробника фонограми, виробника відеограми і джерела цитування, іншою особою з метою зробити зрозумілішими власні твердження або для посилання на вираження іншої особи в незмінному (автентичному) вигляді або в перекладі такого фрагмента (уривка).

2.8. *Обман* - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

2.9. *Самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих результатів як нових результатів.

2.10. *Фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовують в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

2.11. *Фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

2.12. *Стискування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

3. Профілактичні заходи щодо запобігання та виявлення плагіату

3.1. Науково-педагогічні працівники Вінницького національного аграрного університету (далі – Університет), співробітники, що здійснюють науково-методичну діяльність, здобувачі вищої освіти всіх рівнів та форм навчання, аспіранти та докторанти, беруть на себе відповідальність щодо коректної роботи із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загально прийнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених в цьому Положенні.

3.2. Всі наукові та науково-методичні праці науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти підлягають публікації в репозиторії Університету.

3.3. З метою стимулювання здобувачів вищої освіти усіх форм навчання до самостійного виконання письмових робіт в Університеті є обов'язковими такі заходи:

- захист кваліфікаційних робіт (проектів) здійснюється публічно;
- кваліфікаційні роботи (проекти) здобувачів вищої освіти публікуються у спеціальному розділі репозиторію Університету;
- результати кваліфікаційних робіт (проектів) підлягають обговоренню на наукових конференціях та можуть бути представлені у вигляді тез/наукових статей в Університетських та інших наукових виданнях;
- результати наукових досліджень систематично заслуховуються на засіданнях кафедр, науково-методичних семінарах, засіданнях наукових студентських гуртків, товариств молодих вчених, круглих або дискусійних столів.

3.4. Профілактика плагіату в Університеті здійснюється шляхом:

- публікації наукових та науково-методичних праць викладачів та здобувачів вищої освіти в репозиторії Університету;

- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на матеріали, використані у письмових роботах;

- запровадження на факультетах спеціальних занять з основ наукового письма та дослідницької роботи, на яких акцентувати увагу на коректному використанні у письмових роботах інформації з інших джерел та уникнення плагіату, правилах опису джерел та оформлення цитувань;

- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання та виявлення плагіату на офіційному сайті Університету.

3.5. Науковим керівникам в обов'язковому порядку ознайомити із цим Положенням здобувачів вищої освіти та на всіх етапах виконання кваліфікаційних робіт (проектів) контролювати й попереджувати факти плагіату.

3.6. Завідувачам кафедр в обов'язковому порядку ознайомити із цим Положенням науково-педагогічний персонал та співробітників, що займаються науково-методичною діяльністю.

4. Порядок проведення перевірки і подання кваліфікаційних робіт (проектів)

4.1. Усі письмові роботи виконуються здобувачами вищої освіти самостійно під керівництвом наукового керівника. Оформлення письмової роботи має відповідати вимогам щодо її написання згідно з методичними вказівками, розробленими і затвердженими в Університеті.

4.2. При наданні на кафедру / науковому керівнику письмової роботи здобувачі освіти усіх форм навчання, письмові роботи яких підлягають перевірці системою «Anti-Plagiarism» та/або «StrikePlagiarism», заповнюють і підписують заяву за встановленою формою (додаток 1), якою підтверджується факт відсутності в письмовій роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, та факт

проінформованості про можливу відповідальність у випадку виявлення плагіату. Відмова у належному заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою недопущення письмової роботи до захисту.

4.3. Перевірка письмових робіт на наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанту, опублікованому у персональному кабінеті викладача (наукового керівника) згідно з інструкцією (додаток 2). Письмова робота представляється повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками.

4.4. Після перевірки на плагіат відділом моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності здобувачу вищої освіти надається довідка щодо результатів перевірки (додаток 4). Довідка формується протягом 5 днів після опублікування роботи в репозиторії Університету. Довідка додається до кваліфікаційної роботи (проєкту) до попереднього захисту та є обов'язковим документом для допуску роботи до захисту.

4.5. Максимальний збіг з однією роботою не повинен перевищувати межу 30-40%. У випадку типових дипломних кваліфікаційних робіт (проєктів) межа максимального збігу з однією роботою не повинна перевищувати 50 %.

4.6. Класифікацію робіт (проєктів) здійснює керівник та підтверджує це на засіданні кафедри (надає витяг з протоколу засідання кафедри).

4.7. Наявність помилок у роботі не повинна перевищувати межу 20%. У разі використання специфічних термінів, що не можуть бути в словниках, межа помилок може досягати 30% (визначає керівник, підтверджує наявність специфічних термінів на засіданні кафедри та надає витяг з протоколу).

5. Порядок проведення перевірки і подання курсових (міждисциплінарних) робіт (проєктів)

5.1. Усі письмові роботи виконуються здобувачами вищої освіти самостійно під керівництвом наукового керівника. Оформлення письмової роботи (проєкту) має відповідати вимогам щодо її написання згідно з методичними вказівками, розробленими і затвердженими в Університеті.

5.2. Перевірка курсових (міждисциплінарних) робіт (проектів), наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанту згідно з інструкцією (додаток 3). Робота представляється повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками.

5.3. Після перевірки на плагіат відділом моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності здобувачу вищої освіти надається довідка щодо результатів перевірки (додаток 4). Довідка формується протягом 10 днів після надсилання роботи (проекту) до відділу моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності. Довідка додається до курсової (міждисциплінарної) роботи (проекту) та є обов'язковим документом для допуску роботи до захисту.

5.4. Максимальний збіг з однією роботою не повинен перевищувати межу 50%.

5.5. Наявність помилок у роботі не повинна перевищувати межу 20%. У разі використання специфічних термінів, що не можуть бути в словниках, межа помилок може досягати 30% (визначає керівник, підтверджує наявність специфічних термінів на засіданні кафедри та надає витяг з протоколу).

6. Порядок проведення перевірки і подання наукових та науково-методичних праць

6.1. При поданні рукописів до розгляду кафедрою, автор заповнює та підписує заяву за встановленою формою (додаток 1), якою підтверджується факт відсутності в рукопису роботи запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями. Відмова у належному заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою відмову від допуску роботи до розгляду.

6.2. При прийнятті наукових та науково-методичних праць (монографій, підручників, навчальних посібників тощо) автором надається електронна база друкованих джерел для перевірки оригінальності тексту рукопису видання системою «Anti-Plagiarism».

6.3. Кафедра переглядає представлений перелік публікацій і надає рекомендації, щодо доцільності його використання при перевірці системою «Anti-Plagiarism».

6.4. Рекомендовані показники оригінальності наукових робіт є такими:

- понад 85 % оригінальності – текст вважається оригінальним;
- від 75 до 85 % – оригінальність задовільна;
- від 60 до 75 % – матеріал може бути прийнятий до розгляду після доопрацювання та перевірки наявності посилань для цитованих фрагментів;
- менше 60 % – матеріал до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку, оскільки має суттєвий об'єм запозичень, що трактується як плагіат.

6.5. При прийнятті наукової монографії (яка є засобом висвітлення основного змісту дисертації) автором представляється електронна база дисертаційного дослідження для перевірки оригінальності тексту рукопису видання системою «Anti-Plagiarism» відносно дисертації.

6.6. Рекомендовані показники оригінальності наукової роботи – не більше 70% схожості з дисертаційною роботою.

6.7. При прийнятті наукових та науково-методичних праць, які раніше публікувались (перевидання), автором надається електронний варіант першого видання для перевірки оригінальності тексту рукопису видання системою «Anti-Plagiarism».

6.8. Рекомендовані показники оригінальності наукових робіт– не більше 70% схожості з попередньою роботою.

6.9. Наявність помилок у наукових та науково-методичних роботах не повинна перевищувати межу 20%.

7. Відповідальність за плагіат

7.1. Науково-педагогічні працівники, що публікують наукові та методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до

інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

7.2. Здобувачі вищої освіти (студенти всіх курсів та форм навчання далі – студенти (студент)), аспіранти несуть відповідальність за подання письмової роботи для перевірки системою «Anti-Plagiarism» та/або «StrikePlagiarism», у порядку визначеному даним Положенням.

7.3. Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту.

7.4. Виявлення факту академічного плагіату у письмових роботах можливе на етапі опублікування робіт у репозиторії Університету.

7.5. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у творах здобувача вищої освіти (на підставі довідки), науковий керівник попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання, а у разі незгоди автора – інформує службовою запискою декана факультету, на якому навчається студент.

7.6. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у наукових та науково-методичних працях (на підставі довідки), науково-методична комісія факультету попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до друку та відправку матеріалів на доопрацювання.

8. Порядок подання апеляції та її розгляд

8.1. У випадку незгоди з висновком (довідкою) відділу моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності щодо виявлення факту плагіату у творі, автор має право у триденний термін з моменту виявлення плагіату, подати письмову апеляційну заяву на ім'я проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи.

8.2. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується розпорядженням проректора з науково-

педагогічної та навчальної роботи з найбільш досвідчених та авторитетних викладачів відповідальних кафедр (загальний склад не більше 5 осіб). Секретарем комісії призначається працівник навчально-наукового центру Університету.

8.3. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

8.4. У випадку необхідності отримання додаткової уточнювальної інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

8.5. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактується на користь особи, твір якої розглядається апеляційною комісією.

8.6. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату у творах здобувачів вищої освіти зберігаються у деканатах, у творах науково-педагогічних працівників в навчально-науковому центрі.

9. Прикінцеві положення

9.1. Положення набуває чинності з моменту його затвердження на Вченій раді Університету.

ЗАЯВА (для здобувачів вищої освіти)*Щодо самостійності виконання письмової роботи*

Я, П. І. Б., студент (форма навчання, факультет, курс, група) заявляю: моя письмова робота на тему (назва роботи), виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше письмових робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

Дата

Підпис

ЗАЯВА (для науково-педагогічних працівників)*Щодо самостійності виконання наукової (науково-методичної) праці*

Я, П. І. Б., (посада) заявляю: моя наукова (науково-методична праця) на тему (назва роботи), виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до друку та застосування дисциплінарних заходів.

Дата

Підпис

ІНСТРУКЦІЯ

*Щодо порядку подання кваліфікаційних робіт
(проектів) для перевірки системою «Anti-Plagiarism» та/або
«StrikePlagiarism»*

Для реалізації положення про запобігання та виявлення академічного плагіату:

1. Здобувач вищої освіти (студент), у встановлений термін (за 10 днів до попереднього захисту), надає письмову роботу в електронному вигляді (формат – *.pdf) науковому керівнику.

2. Опублікування письмових робіт здійснюється науковим керівником на сайті <http://socrates.vsau.org> «Персональному кабінеті викладача» в розділі «Мій репозиторій – Документи».

3. Протягом 5 днів з дня опублікування відбувається перевірка роботи системою «Anti-Plagiarism» та/або «StrikePlagiarism». Результати перевірки (довідка) надсилаються на електронну пошту наукового керівника. Роздрукована довідка є обов'язковим документом для допуску здобувача вищої освіти – автора письмової роботи до захисту.

4. Після отримання результатів перевірки роботи науковий керівник приймає рішення про допуск письмової роботи до попереднього захисту або про доопрацювання її студентом.

5. Допуск до перегляду результатів перевірки усіх письмових робіт мають: ректор, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, декани факультетів.

5. Технічна підтримка здійснюється відділом моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності.

ІНСТРУКЦІЯ

*щодо порядку подання курсових робіт (проектів)
для перевірки системою «Anti-Plagiarism» та/або «StrikePlagiarism»*

Для реалізації Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату:

1. Здобувач вищої освіти надає письмову роботу в електронному вигляді для перевірки системою «Anti-Plagiarism» (формати – name.doc, або name.pdf, де name – прізвище та ініціали студента) науковому керівнику. Письмова робота представляється повністю, починаючи з титульного аркушу.

2. Передача курсових робіт до відділу моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності навчально-наукового центру здійснюється науковим керівником шляхом надсилання з електронної пошти персонального кабінету на адресу inform@vsau.vin.ua. В електронному листі обов'язково вказати факультет, кафедру, групу та дисципліну.

3. Після надсилання відбувається перевірка роботи системою «AntiPlagiarism» та/або «StrikePlagiarism». Результати перевірки (довідка) надсилаються на електронну пошту наукового керівника. Довідка формується протягом 10 робочих днів після надсилання роботи керівником. Роздрукована довідка є обов'язковим документом для допуску студента-автора письмової роботи до захисту.

4. Після отримання результатів перевірки роботи науковий керівник приймає рішення про допуск письмової роботи до захисту або доопрацювання її студентом.

ДОВІДКА*про перевірку кваліфікаційної роботи (проекту)**на наявність плагіату*

Автор роботи:

Назва роботи:

Факультет:

Напрямок (спеціальність):

Науковий керівник:

Додано в базу даних:

Результати перевірки:

Максимальний збіг з одним документом:

Помилки у документі:

Наявність у документі		Сумарний збіг по базі даних	
Символи	Лексеми	Символи	Лексеми

Висновок:

Завідувач відділу моніторингу

якості освітнього процесу та контролю

академічної доброчесності

Дата: